

Фиқҳ дарслари (159-Дарс) Ҳаром қилувчи тақбир

19:00 / 04.11.2021 3595

،مُنْرَفْلَا يَتَعَكَّرْ نِمَّلُكْ يَفِي آءَارَقَوْ مُمَايِقْلَاوْ مُمَيِّرَّتَلَا :اًهُضْرَفَ
،لُفَّنَلَاوْ رُتْوَلَا تَاعَكَرْ نِمَّلُكْ يَفَوْ

،عُوكْرَلَاوْ رَاصَقْ ثَالَثَ وَأَلَيَّ وَطَيَّآمُهَدْنَعَوْ عِيَسُمْ آوبَ يَفَتْكُمْلَأَوْ
،دَهَشَّتَلَا رَدَقْ رَيَحَّلَا دَعَقْلَاوْ فَنَّلَأَوْ هَبَجَلَابْ دُوْجَسَلَأَوْ
،عَنْصَبْ جَوْخَلَأَوْ

Намознинг фарзи: таҳрима, қиём, фарзниг икки ракъатининг ҳар бирида ҳамда витр ва нафлнинг ҳар бир ракъатида бир оят қироат қилиш.

Ўша бир оят билан кифояланган гуноҳкордир. Икковларининг наздида бир узун ёки уч қисқа оят қироат қилиш, рукуъ, пешона ва бурун ила сажда қилиш. Фатво шунга берилган. Ташаҳҳуд миқдорича охирги қаъдада ўтириш. Намоздан чиқиш намозхоннинг амали ила.

Бу жумлаларда намознинг ичидаги фарзлари ҳақида сўз юритилмоқда. Келинг, уларни бирма-бир, батағсил ўрганиб чиқайлик. Ҳар бир ҳукмнинг шаръий далили билан ҳам қўлдан келганича танишайлик.

Намознинг фарзи (қуйидагилардан иборат):

1. Таҳрима.

Бу ердаги «таҳрима» намозни бошлашда айтиладиган такбирдир. Уни «такбири таҳрима», яъни «ҳаром қилувчи такбир» дейиш одат бўлиб қолган, чунки намоз ўқиши ният қилиб, «Аллоҳу акбар!» деб такбир айтиш билан намоз ўқувчига ушбу такбир айтишдан олдин ҳалол бўлган ишлар ҳаром бўлади. Намознинг ичидаги улардан ҳеч бирини қила олмайди.

Намозхон тик турган ҳолида ўзи эшитадиган қилиб, араб тилида «Аллоҳу акбар!» дейди. Такбирнинг бошқа тилдаги маъносини айтса бўлмайди. Имом қавмнинг баъзиси эшитадиган даражада такбир айтади. Такбирсиз намоз бўлмайди. Соқов бўлса, узри қабул бўлади.

Такбирнинг фарзлигига далиллар:

Аллоҳ таоло Муддассир сурасида:

رَبَّكَفَلَكَبَرَوْ

«Ва Роббингни улуғла!» деган (З-оят).

إِلَّا قُلْ مَلِسْ وَ هَيْلُعْ هَلْلَا إِلْصَبِّنْ لَانَعْ ، عُنَعْ هَلْلَا يَصَرِّيْلَعْ نَعْ
«مِيلْسَتْلَا أُلْلِيْلَحَتَوْ رِيْبَكَتْلَا أَهْمِيْرْحَتَوْ رُوْهَطَلَأَهَالْصَلَأْحَاتْفَوْمْ.
يَذْمَرَتْلَاوَدُواَدُوبَأَهَأَورْ.

Али розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Намознинг калити покликдир, унинг (бошқа ишларни) ҳаром қилувчиси такбирдир, ҳалол қилувчиси эса саломдир», дедилар».

Абу Довуд ва Термизий ривоят қилишган.

إِلَّا قُلْ مَلِسْ وَ هَيْلُعْ هَلْلَا إِلْصَبِّنْ لَانَعْ ، عُنَعْ هَلْلَا يَصَرِّهَلَلَأَدْبَعْ نَعْ
حَيْبَسَتْلَاوَهَأَمَّنِإَسْأَنْلَا مَأَلَكْ نَمْ ئِيْشَأَهِيْفَلَحَيِّأَلَصَلَأَهَوَهَنِإَ
دَمْحَأَوَدُواَدِيَبَأَوَمَلْسُمْهَأَورِ رُيْبَكَتْلَاوَ.

Абдуллоҳ розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Албатта, бу намозда одамларнинг каломидан ҳеч нарса мумкин эмас. У фақат тасбех, такбир ва Қуръон қироатидан иборатдир»,

дедилар».

Муслим, Абу Довуд ва Аҳмад ривоят қилишган.

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинган ҳадисда Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам намозни нотўғри ўқиган одамга намозни ўргата туриб, жумладан, **«Қачон намозга турсанг, такбир айт»**, деганлар.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди